

2 FRANCESC i la nostra CASA DE TOTS

Carta «*Laudato Si'*»—«*Lloat sigueu*»—

3 L'ECOLOGIA té una imprescindible dimensió moral

Avui no podem concebre l'ecologia sense tenir en compte totes i cadascuna de les seves dimensions; i n'és una la *dimensió moral*, que inclou quatre aspectes que el papa Francesc ha posat en relleu:

— En primer lloc, l'exigència d'un **respecte absolut a l'ésser humà**: ens cal «*salvaguardar les condicions morals d'una autèntica ecologia humana*», recordant que «*l'autèntic desenvolupament humà posseeix un caràcter moral i suposa un ple respecte a la persona*» (LS 5).

— En segon lloc, la necessitat de prolongar aquest **respecte a tot ésser viu**, sense cap excepció: «*prestar atenció al món natural i tenir en compte la naturalesa de cada ésser i la seva mútua connexió en un sistema ordenat*» (LS 5).

— En tercer lloc, el compromís de passar d'una concepció del conjunt de la natura com una possessió de l'ésser humà perquè en pugui disposar lliurement, a la valoració d'aquesta mateixa natura com una germana, a l'estil de sant Francesc d'Assís (LS 10-11).

— En quart lloc, el compromís d'aconseguir que el progrés científic i tècnic estigui acompanyat d'un **continu progrés social i moral** a l'abast de tots els ciutadans: «*Els progressos científics més extraordinaris, les proeses tècniques més sorprenents i el creixement econòmic més prodigiós es giraran, en definitiva, contra l'home si no van acompanyats d'un autèntic progrés social i moral*» (LS 4).

Tot al llarg de la lectura del pensament del papa Francesc haurem de recordar aquests **quatre aspectes de la dimensió moral de l'ecologia**, que ens permetran comprendre el sentit i l'abast de l'expressió **ecologia integral**, que és una expressió que el caracteritza. «*En sant Francesc, hi descobrim fins a quin punt són inseparables la preocupació per la natura, la justícia envers els pobres, el compromís amb la societat i la pau interior*» (LS 10).

4 LA NATURA es degrada pel mal ús i per l'abús

Segons Francesc, **la degradació de la natura està estretament vinculada a la cultura que modela la convivència humana**. Per això, l'entorn natural està malparat per culpa del nostre comportament irresponsable; juntament amb l'entorn natural, l'entorn social també està malferit.

La causa d'aquesta contínua deterioració de l'entorn, la trobem en nosaltres mateixos, els éssers humans; sovint hem cregut que no existeixen veritats indiscutibles que guiïn les nostres vides, com si la llibertat humana no tingués límits.

Hem arribat a creure que som els amos del conjunt de la creació i que en podem fer allò que ens plagui, posant-la totalment al servei dels nostres interessos personals i sense tenir en compte les necessitats i els interessos dels altres.

En resum, **actuem com si ningú pogués condicionar el nostre comportament**. Ens imaginem que ningú no pot posar límits a la nostra llibertat i que el conjunt de la natura està al nostre servei exclusiu (cf. LS 2).

Francesc ha fet seves unes dures acusacions del patriarca ecumènic Bartomeu, que l'any 2012 **havia gosat denunciar els pecats contra la creació** i que havia invitat a pregar per tots els éssers humans que els cometem, sovint inconscients dels seus errors: *«Els éssers humans destruïm la diversitat biològica creada per Déu: degradem la integritat de la Terra i contribuïm al canvi climàtic; despullem la Terra dels seus boscos naturals i destruïm les zones humides; contaminem les aigües, el sòl, l'aire. Tot això és pecat. Perquè un crim contra la natura és un crim contra nosaltres mateixos i un pecat contra Déu»* (LS 8).

Aquest pensament condueix Francesc a formular la mateixa conclusió a la qual el patriarca Bartomeu havia arribat: *«Les arrels ètiques i espirituals dels problemes ambientals ens inviten a trobar solucions no tan sols en la tecnologia, sinó també en el canvi dels éssers humans. Si no ho féssim, n'afrontariem només els símptomes»* (LS 9).

Les actituds que obstrueixen el procés de canvi en el nostre model de comportament són conseqüència de la manca de reconeixement dels problemes i d'una indiferència generalitzada; sovint, també d'una cega confiança en les solucions tècniques. **Ens cal impulsar una nova solidaritat universal per poder afrontar, tots junts, un desafiament que afecta tothom** (cf. LS 14).

«El llibre de la natura inclou l'ambient, la vida, la sexualitat, la família, les relacions socials, etc. En conseqüència, la degradació de la natura està estretament unida a la cultura que modela la convivència humana» (LS 6).

- Què n'opines, de la relació entre l'estat en què es troba la natura i el comportament dels éssers humans?
- Pensa un moment en el teu entorn social. Quina iniciativa pots impulsar que esdevingui 'llevat' d'una millora que és totalment necessària?

edebé

Extracte del llibre *Carta del PAPA FRANCESC — ECOLOGIA INTEGRAL*
Selecció i desenvolupament: FRANCESC RIU i MARGARIDA MOGAS